

Lausuntopyyntö: Tekoäly varhaiskasvatuksessa ja koulutuksessa - lainsäädäntö ja suositukset

Johdanto

Opetus- ja kulttuuriministeriö ja Opetushallitus pyytävät lausuntoja tekoälyn käyttöä koskevista kansallisista suosituksista varhaiskasvatukseen, esi- ja perusopetukseen, lukiokoulutukseen, ammatilliseen koulutukseen ja vapaaseen sivistystyöhön. Suositukset on laadittu koulutuksen järjestäjille huomioiden myös kasvatus- ja opetusalan henkilöstö. Suositukset kytkeytyvät hallitusohjelmassa olevaan peruskoulun tulevaisuustyöhön sekä digitaalisten perustaitojen edistämiseen osana Suomen digitaalisen kompassin toimeenpanoa. Kokonaisuus sisältää kuvaukset velvoitteiksi ja suosituksiksi koulutuksen järjestäjille ja kasvatus- ja opetusalan henkilöstölle. Lausunnoissa toivotaan kiinnitettävän huomiota erityisesti siihen, miten hyvin suositukset ohjaavat koulutuksen järjestäjiä ja opetus- ja kasvatusalan henkilöstöä tekoälyn käsittelyssä ja hyödyntämisessä. Tekoäly varhaiskasvatuksessa ja koulutuksessa -lainsäädäntö ja suositukset -kokonaisuuden ensimmäisen vaiheen lausuntokierros toteutettiin 30.9.-18.10.2024. Lausuntokierroksen palaute on ohjannut nyt lausuttavaksi tulevan kokonaisuuden rakenteen ja sisältöjen kehittämistä. Velvoitteiden ja suosituksen lisäksi Opetushallituksen verkkosivulla tullaan keväällä 2025 julkaisemaan tukimateriaali mm. seuraavista aiheista:

- Tekoälyn lainsäädäntö
- Tekoälyn opetuskäyttö
- Oppimisen ja osaamisen arviointi ja osaamisen tunnustaminen
- Tekoälyn vinoumat ja virhepäätelmät
- Tekoälyn lukutaito
- Etiikka ja kestävä kehitys

Tausta

Koulutuksen järjestäjät ovat toivoneet tukea tekoälyn käsittelyyn kasvatuksessa ja koulutuksessa. Tekoälyyn liittyvät suositukset ja tukimateriaali on laadittu yhteistyössä varhaiskasvatus-, opetus- ja ohjaushenkilöstön, rehtorien, oppijoiden, huoltajien, tutkijoiden sekä muiden asiantuntijoiden kanssa.

Tavoitteet

Suosittelusten ja tukimateriaalien tavoitteena on kasvattaa tekoälyyn liittyvää ymmärrystä sekä tukea tekoälyn vastuullista ja turvallista käyttöä opetuksessa ja oppimisessa.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi:hin. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi:n sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet.

HUOM! Kaikki annetut lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan lausuntopalvelu.fi:ssä.

Jos ette voi antaa lausuntonne lausuntopalvelu.fi:ssä, lausunto voidaan toimittaa myös sähköpostitse osoitteeseen kirjaamo@oph.fi

Tämä lausuntopyyntö on lähetetty vain sähköisenä. Myös muut kuin alla Jakelu-kohdassa mainitut tahot voivat antaa lausunnon.

Aikataulu

Lausunnot pyydetään lähettämään www.lausuntopalvelu.fi kautta tai sähköpostitse osoitteeseen kirjaamo@oph.fi 7.2.2025 mennessä.

Valmistelijat

Opetus- ja kulttuuriministeriö: Erityisasiantuntija Liisi Hakalisto

Sähköpostiosoitteet ovat muotoa: etunimi.sukunimi@gov.fi Opetushallitus: Erityisasiantuntija

Paula Tyrväinen

Sähköpostiosoitteet ovat muotoa: etunimi.sukunimi@oph.fi

Linkit

<https://www.oph.fi/fi/uutiset/2024/tekoaly-koulutuksessa-lainsaadanto-ja-suositukset-tukimateriaali-lausunnoille> - Tekoälykoulu koulutuksessa - lainsäädäntö ja suositukset - tukimateriaalit lausunnonle vaiheittain (Opetushallitus, opetushallitus.fi 18.9.2024)

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/fi/ip_24_4123 - Tekoälyasetus tulee voimaan (EU:n virallinen virallinen verkkosivu. Lehdistötiedote 1.8.2024)

<https://www.oph.fi/fi/uutiset/2024/tuleva-tekoalyasetus-koskee-pian-myos-varhaiskasvatuksen-opetuksen-ja-koulutuksen> - Tuleva tekoälyasetus koskee pian myös varhaiskasvatuksen, opetuksen ja koulutuksen järjestäjiä (Opetushallitus, opetushallitus.fi 17.6.2024)

<https://www.oph.fi/fi/digiosaaminen> - Digitaalinen osaaminen (Opetushallitus, opetushallitus.fi)

https://valtioneuvosto.fi/-/10623/digitaalisen-kompassin-selonteko-asettaa-suunnan-suomen-digitalisaatiokehitykselle?languageId=sv_SE -

<https://www.oph.fi/sv/nyheter/2024/stodmaterialet-lagstiftning-och-rekommendationer-artificiell-intelligens-inom> - 18.9.2024 Stödmaterialiet Lagstiftning och rekommendationer för artificiell intelligens inom utbildning läggs ut på utlåtande i etapper

https://commission.europa.eu/news/ai-act-enters-force-2024-08-01_sv - 1.8.2024 AI-förordningen träder i kraft – Europeiska kommissionen (europa.eu)

<https://www.oph.fi/sv/nyheter/2024/eus-kommande-ai-akt-omfattar-snart-aven-anordnare-av-smabarnspedagogik> - 17.6.2024 EU:s kommande AI-akt omfattar snart även anordnare av småbarnspedagogik, förskoleundervisning och utbildning

<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/164429> - Statsrådets redogörelse: Den digitala kompassen (på finska)

<https://www.oph.fi/sv/digital-kompetens> - Digital kompetens (Utbildningsstyrelsen, oph.fi)

<http://UNESCO AI Competency Framework for Teachers – AI Pioneers>

Liitteet:

[Tekoälysuositukset varhaiskasvatuksessa ja koulutuksessa.pdf](#)

[Artificiell intelligens inom småbarnspedagogik och utbildning.pdf](#)

Jakelu:

Aalto yliopisto, Taiteiden ja suunnittelun korkeakoulu, Taiteen ja median laitos

Ada Äijälän koulu O/Y

AEL-Amiedu Oy

Ahjolan Setlementti ry

Ahlmanin koulun Säätiö sr

Aikuislukoliitto ry

Aineopettajaliitto AOL ry

Aitoon Emäntäkoulu Oy

Akaan kaupunki

Akava ry

Alajärven kaupunki

Alavieskan kunta

Alavuden kaupunki

Alkio-opiston kannatusyhdistys ry

Ammattiliitto Pro

Ammattiopisto Luovi Oy

Ammattiopisto Spesia Oy

Ammattiosaamisen kehittämissyhdystys AMKE ry

Anna Tapion säätiö sr

Apollon Yhteiskoulun kannatusyhdistys ry
Asikkalan kunta
Askolan kunta
Auralan Setlementti ry
Auran kunta
Aurinkorannikon suomalaisen koulun säätiö sr
Ava-Instituutin kannatusyhdistys ry
Axxell Utbildning Ab
Björneborgs svenska samskolas aktiebolag
Borgå folkakademi Ab
Careeria Oy
Cimson Koulutuspalvelut Oy
CONFIDO Pohjanmaan Kristillinen Kasvatus - Österbottens Kristliga
Uppfostran ry
Demokraattinen Sivistysliitto - Demokratiska Bildningsförbundet r.y.
Digi- ja väestötietovirasto
Elias-Koulun Kouluyhdistys ry
Elinkeinoelämän Keskusliitto EK
Elinkeinoelämän Oppilaitokset EOL ry
Englantilaisen koulun säätiö sr
Enonkosken kunta
ENONTEKIÖN KUNTA
Erityiskansanopiston kannatusyhdistys ry
Espoon kaupunki
Espoon kristillisen koulun kannatusyhdistys ry
Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnia
Espoon Steinerkoulun kannatusyhdistys ry
Etelä-Karjalan kansalaisopisto -säätiö sr
Etelä-Karjalan kesäyliopisto Oy
Etelä-Karjalan Koulutuskuntayhtymä
Etelä-Pohjanmaan korkeakouluyhdistys ry
Etelä-Pohjanmaan Steinerkouluyhdistys r.y.
Etelä-Savon Koulutus Oy
Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Eurajoen kristillisen opiston kannatusyhdistys r.y.
Eurajoen kunta
Euran kunta
Evijärven kunta
Finlands Svenska Lärarförbund FSL rf
Finlands Svenska Skolungdomsförbund FSS rf
Folkhälsan Utbildning Ab
Forssan kaupunki
Fria Kristliga Folkhögskolföreningen FKF rf
Fysikaalinen hoitolaitos Arcus Lumio & Pirttimaa
Föreningen för Svenska samskolans i Tammerfors upprätthållande rf
Garantiföreningen för Evangeliska folkhögskolan i Svenskfinland rf
Haaga-Helia Ammatillinen opettajakorkeakoulu
Haapajärven kaupunki
Haapaveden Opiston kannatusyhdistys ry
Hailuodon kunta
Halsuan kunta

Haminan kaupunki
HAMK Akatemia Oy
Hangon kaupunki
Hankasalmen kunta
Harjavallan kaupunki
Harjulan Setlementti ry
Harjun Oppimiskeskus Oy
Hartolan kunta
Hattulan kunta
Haus Kehittämiskeskus Oy
Hausjärven kunta
Heinolan kaupunki
Heinäveden kunta
Helsingin Evankelisen Opiston Säätiö sr
Helsingin Juutalainen seurakunta
Helsingin kansainvälisen koulun vanhempainyhdistys ry
Helsingin kaupunki
Helsingin Konservatorion Säätiö sr
Helsingin Kristillisen Koulun kannatusyhdistys ry
Helsingin Montessori-yhdistys ry
Helsingin Ranskalais-Suomalainen koulu
Helsingin Rudolf Steiner -koulun kannatusyhdistys -
Understödsföreningen för Rudolf Steinerskolan i Helsingfors ry
Helsingin seudun kesäyliopistosäätiö sr
Helsingin Uusi yhteiskoulu Osakeyhtiö
Helsingin Yliopisto
Helsingin yliopisto, Kasvatustieteellinen tiedekunta, Kasvatustieteiden osasto
Helsinki Business College Oy
Hevosopisto Oy
Hirvensalmen kunta
Hoitopedagogisen Rudolf Steiner-koulun kannatusyhdistys r.y.
Hollolan kunta
Houtskärs kyrkliga folkhögskola r.f.
Huittisten kaupunki
Humppilan kunta
Hyria koulutus Oy
Hyrnsalmen kunta
Hyvinkään kaupunki
Hämeen ammatti-instituutti Oy
Hämeen ammattikorkeakoulu, Ammatillinen opettajankoulutus
Hämeenkyrön kunta
Hämeenlinnan kaupunki
lin kunta
Iisalmen kaupunki
Iitin kunta
Ikaalisten kaupunki
Ilmajoen kunta
Ilomantsin kunta
Imatran kaupunki
Inarin kunta

Inkoon kunta
Iso Kirja ry
Isonkyrön kunta
Itä-Hämeen kansansivistystyön säätiö sr
Itä-Karjalan Kansanopistoseura ry
Itä-Savon koulutuskuntayhtymä
Itä-Suomen aluehallintovirasto
Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy
Itä-Suomen suomalais-venäläisen koulun säätiö sr
Itä-Suomen yliopisto, Soveltavan kasvatustieteen ja
opettajankoulutuksen osasto
Janakkalan kunta
Joensuun kaupunki
Joensuun steinerkoulun kannatusyhdistys ry
Jokelan Kansalaisopiston kannatusyhdistys r.y.
Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä
Jokioisten kunta
Jollas-Opisto Oy
Joonas-koulun, Oriveden steinerpedagogisen erityiskoulun
kannatusyhdistys ry; Orivesi understödsförening för den
steinerpedagogiska specialskolan rf
Joroisten kunta
Joutsan kunta
Joutsenon Opiston kannatusyhdistys ry
Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry
Juuan kunta
Juupajoen kunta
Juvan kunta
Jyränkölän Setlementti ry
Jyvälän Setlementti ry
Jyväskylän ammattikorkeakoulu, Ammatillinen opettajankoulutus
Jyväskylän kaupunki
Jyväskylän Kesäyliopistoyhdistys ry
Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradia
Jyväskylän Kristillisen Koulun yhdistys ry
Jyväskylän kristillisen opiston säätiö sr
Jyväskylän steinerkoulun kannatusyhdistys ry
Jyväskylän Talouskouluyhdistys r.y.
Jyväskylän yliopisto, Kasvatustieteiden ja psykologian tiedekunta,
Opettajankoulutuslaitos
Jämijärven kunta
Jämsän kaupunki
Jämsän kristillinen opisto ry
Järvenpään kaupunki
Järvilakeuden kansalaisopiston kannatusyhdistys ry
Järviseudun Koulutuskuntayhtymä
Kaarinan kaupunki
Kaavin kunta
Kainuun Opisto Oy
Kajaanin kaupunki
Kalajoen kaupunki

Kalajoen Kristillisen Opiston kannatusyhdistys ry
Kalevan Lukion kannatusyhdistys r.y.
Kalliolan Setlementti ry
Kangasalan Kaupunki
Kangasniemen kunta
Kankaanpään kaupunki
Kanneljärven Kansanopiston Kannatusyhdistys r.y.
Kannonkosken kunta
Kannuksen kaupunki
Kansallinen koulutuksen arviointikeskus (Karvi)
Kansallinen Sivistysliitto ry
Kansan Sivistystyön Liitto KSL ry
Kansanvalistusseura sr
Karijoen kunta
Karkkilan kaupunki
Karstulan Evankelisen Kansanopiston kannatusyhdistys ry
Karstulan kunta
Karvian kunta
Kaskisten kaupunki Kaskö stad
Kauhajoen evankelisen opiston kannatusyhdistys ry
Kauhajoen kaupunki
Kauhavan kaupunki
Kauniaisten kaupunki
Kaustisen kunta
Keiteleen kunta
Kellosepäntaidon Edistämissäatiö sr
Kemijärven kaupunki
Kemin kaupunki
Keminmaan kunta
Kemi-Tornionlaakson koulutuskuntayhtymä Lappia
Kemiönsaaren kunta
Kempeleen kunta
Keravan kaupunki
Keski-Pohjanmaan Konservatorion Kannatusyhdistys ry
Keski-Pohjanmaan Korkeakouluyhdistys r.y.
Keski-Pohjanmaan Koulutusyhtymä
Keski-Uudenmaan kristillisen koulun ja päiväkodin kannatusyhdistys ry
Keuruun kaupunki
Kihniön kunta
Kiinteistöalan Koulutussätiö sr
Kiipulasätiö sr
Kinnulan kunta
Kirkkonummen kunta
Kirkkopalvelut ry
Kirkon työmarkkinalaitos
Kisakalliosätiö sr
Kiteen Evankelisen Kansanopiston kannatusyhdistys ry
Kiteen kaupunki
Kittilän kunta
Kiuruveden kaupunki
Kivijärven kunta

Kokemäen kaupunki
Kokkolan kaupunki
Kolarin kunta
Kolmen kampuksen urheiluopisto oy
KONE Hissit Oy
Konneveden kunta
Kontiolahden kunta
Korpisaaren Säätiö sr
Korsnäs kommun
Koskelan Settlementti ry.
Kosken TI kunta
Kotka svenska Samskolas garantiförening r.f.
Kotkan kaupunki
Kotkan-Haminan seudun koulutuskuntayhtymä
Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymä
Koulutuskuntayhtymä Brahe
Koulutuskuntayhtymä OSAO
Koulutuskuntayhtymä Tavastia
Kouluyhdistys Pestalozzi Schulverein Skolföreningen r.y.
Kouvolan Ammattiopisto Oy
Kouvolan kaupunki
Kristiinankaupunki
Kruunupyyn kunta
KSAK Oy
Kuhmoisten kunta
Kuhmon kaupunki
Kulosaaren yhteiskoulun osakeyhtiö
Kunta- ja hyvinvointialueyönantajat KT
Kuopion kaupunki
Kuopion Konservatorion kannatusyhdistys r.y.
Kuopion kristillisen päiväkodin ja koulun kannatusyhdistys ry
Kuopion steinerkouluyhdistys ry
Kuopion Talouskoulun kannatusyhdistys r.y.
Kuortaneen kunta
Kuortaneen Urheiluopistosäätiö sr
Kurikan kaupunki
Kurikkalan Settlementti ry
Kustavin kunta
Kuurojen Liitto ry, Finlands Dövas Förbund rf
Kuusamon kaupunki
Kuusamo-opiston kannatusyhdistys ry
Kvarnen samkommun
Kymenlaakson liitto
Kymenlaakson Opiston Kannatusyhdistys ry
Kymenlaakson Steinerkoulun kannatusyhdistys ry
Kyyjärven kunta
Kärkölän kunta
Kärsämäen kunta
Laajasalon opiston säätiö sr
Lahden kansanopiston säätiö sr
Lahden kaupunki

Lahden Konservatorio Oy
Lahden kristillisen koulun kannatusyhdistys ry
Lahden Rudolf Steiner-Koulun kannatusyhdistys ry
Lahden yhteiskoulun säätiö sr
Laihian kunta
Laitilan kaupunki
Lapin aluehallintovirasto
Lapin yliopisto, Kasvatustieteiden tiedekunta
Lapinjärven kunta
Lapinlahden kunta
Lappeenrannan kaupunki
Lappeenrannan seudun steinerkoulun kannatusyhdistys r.y.
Lapuan kaupunki
Laukaan kunta
Lauttasaaren yhteiskoulun säätiö sr
Lemin kunta
Lempäälän kunta
Leppävirran kunta
Lestijärven kunta
Liedon kaupunki
Lieksan kaupunki
Lieksan kristillisen opiston kannatusyhdistys ry
Liestuoreen Setlementti r.y.
Limingan Kansanopiston Kannattajayhdistys r.y.
Limingan kunta
Linnalan Setlementti ry
Liperin kunta
Live-säätiö sr
Lohjan kaupunki
Loimaan evankelisen kansanopiston säätiö sr
Loimaan kaupunki
Lopen kunta
Lounais-Hämeen koulutuskuntayhtymä
Lounais-Suomen aluehallintovirasto
Lounais-Suomen koulutuskuntayhtymä
Loviisan kaupunki
Luhangan kunta
Luksia, Länsi-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä
Lumijoen kunta
Luodon kunta
Luumäen kunta
Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto
Länsirannikon Koulutus Oy
Länsi-Suomen Opistoyhdistys ry
Lärkkulla-stiftelsen sr
Maa- ja Metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
Maalahden kunta
Maalariammattikoulun kannatusyhdistys r.y.
Maanviljelyslyseon osakeyhtiö
Maaseudun Sivistysliitto r.y.
Management Institute of Finland MIF Oy

Marttayhdistysten liitto ry
Marttilan kunta
Maskun kunta
Mercuria kauppapilaitos Oy
Merijärven kunta
Merikarvian kunta
Metsäteollisuus ry
Meyer Turku Oy
Miehikkälän kunta
Mikkelin kaupunki
Mikkelin Kesäyliopiston kannatusyhdistys ry
Muhoksen kunta
Multian kunta
Munkkiniemen koulutussäätiö sr
Muonion kunta
Mustasaaren kunta
Muuramen kunta
Muurlan Evankelisen Opiston Säätiö sr
Mynämäen kunta
Myrskylän kunta
Mäntsälän kunta
Mänttä-Vilppulan kaupunki
Mäntyharjun kunta
Naantalin kaupunki
Nakkilan kunta
Nivalan kaupunki
Nokian kaupunki
Norlandia Päiväkodit Oy
Nousiaisten kunta
Nuorten Ystävät ry
Nurmeksen kaupunki
Nurmijärven kunta
Nurmijärven Opiston kannatusyhdistys ry
Närpiön kaupunki
Opettajien Ammattijärjestö OAJ
OPH/Työelämätoimikunta
Opintotoiminnan Keskusliitto ry, Centraförbundet för Studieverksamhet rf
Optima samkommun
Orimattilan kaupunki
Oripään kunta
Oriveden kaupunki
Otsolan Kannatusyhdistys ry
Oulaisten kaupunki
Oulun ammattikorkeakoulu, Ammatillinen opettajankoulutus
Oulun kaupunki
Oulun kristillinen kasvatus ry
Oulun Reggio Emilia kannatusyhdistys ry
Oulun steinerkoulun kannatusyhdistys ry
Oulun Yliopisto
Oulunkylän yhteiskoulun säätiö sr
Outokummun kaupunki

Oy Helsingin Yhteiskoulu ja Reaalilukio
Paasikiviopistoyhdistys r.y.
Padasjoen kunta
Paimion kaupunki
Palkansaajien koulutussäätiö sr
Palloilu Säätiö sr
Paltamon kunta
Palvelualojen ammattiliitto PAM
Paraisten kaupunki
PARIKKALAN KUNTA
Parkanon kaupunki
Pedersöre kommun
Peimarin koulutuskuntayhtymä
Pelkosenniemen kunta
Pellon kunta
Perhekuntoutuskeskus Lauste ry
Perheniemen Evankelisen Opiston Kannatusyhdistys r.y.
Perho Liiketalousopisto Oy
Perhon kunta
Pertunmaan kunta
Peruskansan Sivistysliitto ry
Peräpohjolan Kansanopiston kannatusyhdistys ry
Petäjaveden kunta
Pieksämäen kaupunki
Pielaveden kunta
Pietarsaari
Pihtiputaan kunta
Pilke päiväkodit Oy
Pilke Valonkatu Oy
Pirkkalan kunta
Pohjantähti-opiston kannatusyhdistys ry
Pohjois-Haagan yhteiskoulu oy
Pohjois-Karjalan Koulutuskuntayhtymä
Pohjois-Pohjanmaan Kesäyliopistoseura r.y.
Pohjois-Satakunnan Kansanopiston kannatusyhdistys r.y.
Pohjois-Savon Kansanopistoseura r.y.
Pohjois-Suomen Koulutuskeskussäätiö sr
Polvijärven kunta
Pomarkun kunta
Pop & Jazz Konservatorion Säätiö sr
Porin kaupunki
Porin Kristillisen Koulun kannatusyhdistys ry
Porin Seudun Steinerkouluyhdistys ry
Pornaisten kunta
Portaanpää ry
Porvoon kaupunki
Porvoon steinerkoulun kannatusyhdistys ry
Posion kunta
Pudasjärven kaupunki
Pukkilan kunta
Punkalaitumen kunta

Puolangan kunta
Puumalan kunta
Pyhtään kunta
Pyhäjoen kunta
Pyhjärven kaupunki
Pyhännän kunta
Pyhärannan kunta
Päijät-Hämeen Kesäyliopistoyhdistys ry
Päivölän Opiston Kannattajayhdistys ry
Pälkäneen kunta
Pöytyän kunta
Raahen kaupunki
Raahen Porvari- ja Kauppakoulurahasto sr
Raaseporin kaupunki
Raision kaupunki
Raision Seudun Koulutuskuntayhtymä
Rakennusteollisuus RT ry
Rantasalmen kunta
Ranuan Kristillinen Kansanopistoyhdistys ry
Ranuan kunta
Raseborg-säätiö sr
Rastor-instituutti ry
Raudaskylän Kristillinen Opisto ry
Rauman Avokas ry
Rauman kaupunki
Rautalammin kunta
Rautavaaran kunta
Rautjärven kunta
Reisjärven Kristillinen Kansanopistoyhdistys ry
Reisjärven kunta
Riihimäen kaupunki
Ristijärven kunta
Rovalan Settlementti ry
Rovaniemen kaupunki
Rovaniemen Koulutuskuntayhtymä
Rovaniemen seudun kristillisen koulun kannatusyhdistys ry
Rovaniemen steinerkasvatus ry
Ruokolahden kunta
Ruoveden kunta
Ruskon kunta
Rääkkylän kunta
Saamelaisalueen Koulutuskeskus
Saamelaiskäräjät
Saarijärven kaupunki
Sallan kunta
Salon kaupunki
Salon Seudun Koulutuskuntayhtymä
Samkommunen för Västra Nylands folkhögskola
SASKY koulutuskuntayhtymä
Sastamalan kaupunki
Satakunnan koulutuskuntayhtymä

Sateenkaaren koulun kuntayhtymä
Sauvon kunta
Savitaipaleen kunta
Savon Koulutus kuntayhtymä
Savonlinnan kansanopisto ry
Savonlinnan kaupunki
Savonlinnan Kesäyliopistoyhdistys ry
Savukosken kunta
Seinäjoen kaupunki
Seinäjoen koulutus kuntayhtymä
Setlementti Kainulan kannatusyhdistys ry
Setlementti Kyröskoskela ry
Sievin kunta
Siikaisten kunta
Siikajoen kunta
Siikalatvan kunta
Siilinjärven kunta
Simon kunta
Sipoon kunta
Sitra
Siuntion kunta
Sivistysliitto Kansalaisfoorumi Skaf ry.
Sivistystyönantajat ry
Snellman-instituutti ry
Sodankylän kunta
Soinin kunta
Someron kaupunki
Sonkajärven kunta
Sotkamon kunta
Steinerpedagogikens vänner i Västnyland, SPV rf
Stiftelsen för Hangö sommaruniversitet sr
STTK ry
Sulkavan kunta
Suomalainen Koulutusyhdistys ry
Suomalaisen Yhteiskoulun Osakeyhtiö
Suomalais-Venäläinen koulu
Suomen Adventtikirkko
Suomen Ammattiin Opiskelevien Liitto - SAKKI ry
Suomen ammattiin opiskelevien liitto Sakki ry
Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
Suomen Diakoniaopisto - SDO Oy
Suomen Evankelisluterilainen Kansanlähetys r.y.
Suomen kansallisooppera ja -baletti sr
Suomen Kansanopistoyhdistys ry
Suomen Kuntaliitto ry
Suomen Lukiolaisten Liitto ry
Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys ry
Suomen Lähilukioyhdistys ry
Suomen Nuoriso-opiston Kannatusyhdistys ry
Suomen Opiskelija-Allianssi - OSKU ry
Suomen oppisopimusosaajat ry

Suomen Raamattuopiston Säätiö sr
Suomen Rehtorit ry
Suomen teologinen opisto ry
Suomen Urheiluopiston Kannatusosakeyhtiö
Suomen ympäristöopisto SYKLI Oy
Suomen Yrittäjäopisto Oy
Suomen Yrittäjät
Suomussalmen kunta
Suonenjoen kaupunki
Suupohjan Koulutuskuntayhtymä
Svenska folkskolans vänner rf
Svenska Framtidsskolan i Helsingforsregionen Ab
Svenska Österbottens förbund för Utbildning och Kultur
Sylvia-koti yhdistys ry
Sysmän kunta
Säkylän kunta
Taideyliopisto, Sibelius-Akatemia, Teatterikorkeakoulu
Taipalsaaren kunta
Taivalkosken kunta
Taivassalon kunta
Tallinnan Suomalaisen koulun tuki ry
Tammelan kunta
Tampereen Aikuiskoulutussäätiö sr
Tampereen ammattikorkeakoulu, Ammatillinen opettajankoulutus
Tampereen kaupunki
Tampereen kesäyliopistoyhdistys ry
Tampereen Musiikkiopiston Säätiö sr
Tampereen steinerkoulun kannatusyhdistys ry
Tampereen Yhteiskoulun Säätiö sr
Tampereen yliopisto, Kasvatustieteiden ja kulttuurin tiedekunta,
Kasvatustieteet
Tanhuvaaran Säätiö sr
Tarton Suomalaisen Koulun Yhdistys ry
Tehy ry
Teknologiateollisuus ry
Teollisuusliitto ry
Teollisuusliitto ry
Tervolan kunta
Tervon kunta
Teuvan kunta
Tohmajärven kunta
Toholammin kunta
Tohtori Matthias Ingmanin säätiö sr
Toimihenkilöjärjestöjen Opintoliitto ry
Toimihenkilöjärjestöjen Sivistysliitto Tjs - Funktionärsorganisationernas
Bildningsförbund Fob ry
Toivakan kunta
Tornion kaupunki
Touhula Virne Oy
Touko Voutilaisen koulusäätiö sr
Traffica Oy

Traficom
Turun Aikuiskoulutussäätiö sr
Turun Ammattiopistosäätiö sr
Turun kaupunki
Turun konservatorio Oy
Turun kristillisen opiston säätiö sr
Turun Seudun Steinerkouluyhdistys r.y.
Turun yliopisto, Kasvatustieteiden tiedekunta, Kasvatustieteiden laitos,
Opettajankoulutuslaitos
Tuusniemen kunta
Tuusulan kunta
TYA-oppilaitos Oy
Tyrnävän kunta
Työ- ja elinkeinoministeriö
Työtehoseura ry, ruotsiksi Arbetseffektivitetsföreningen rf
Työväen Akatemian Kannatusosakeyhtiö
Työväen Sivistysliitto TSL ry, ruotsiksi Arbetarnas Bildningsförbund ABF
rf
Töölön Yhteiskoulu Osakeyhtiö
Uvilan kaupunki
UNIFI ry
Urjalan kunta
Utajärven kunta
Uudenkaupungin kaupunki
Uuraisten kunta
Uusikaarlepyyn kunta
Vaalán kunta
Vaasan kaupunki
Vaasan kesäyliopisto ry; Vasa sommaruniversitet rf
Vaasan steinerpedagogiikan kannatusyhdistys ry - Understödsföreningen
för Steinerpedagogik i Vasa rf
Valamon Luostari
Valkeakosken kaupunki
Valkeakosken seudun koulutuskuntayhtymä
Valkealan Kristillisen Kansanopiston kannatusyhdistys r.y.
Valtakunnallinen valmennus- ja liikuntakeskus Oy
Valteri-koulu
Valtion koulukodit
Valtion työmarkkinalaitos VTML
Valtiovarainministeriö
Vanhempainliitto
Vantaan kaupunki
Vantaan Seudun Steinerkoulun Kouluyhdistys r.y.
Vapaan Kyläkoulun kannatusyhdistys ry,
Varalan Säätiö sr
Varkauden kaupunki
Varsinais-Suomen Aikuiskoulutussäätiö sr
Vehmaan kunta
Vesannon kunta
Vesilahden kunta
Vetelin kunta

Vieremän kunta
Vihdin kunta
Vihreä Sivistysliitto ry Gröna Bildningsförbundet rf
Viipurin Reaalikoulu Oy
Viitasaaren kaupunki
Virolahden kunta
Virtain kaupunki
Vuokatin Säätiö sr
Vuolle Settlementti ry
Vöyrin kunta
Yksityiskoulujen Liitto ry
Ylioppilastutkintolautakunta
Ylitornion kunta
Ylitornion Yhteiskoulun Kannatusosakeyhtiö
Ylivieskan kaupunki
Ylä-Savon koulutuskuntayhtymä
Ylöjärven kaupunki
Ypäjän kunta
Åbo Akademi
Ähtärin kaupunki
Äänekosken Ammatillisen Koulutuksen kuntayhtymä
Äänekosken kaupunki
Österbottens svenska Kristliga Folkhögskolesällskap r.f.

Lausunnonantajan lausunto

1. Miten hyvin suositukset ohjaavat koulutuksen järjestäjiä ja opetushenkilöstöä tekoälyn käytössä ja hyödyntämisessä?
2. Minkälaisia mahdollisia muutoksia ehdotatte suosituksiin?
3. Mitä muita huomioita teitte suosituksista?
4. Yhteenveto lausunnon keskeisistä sisällöistä.

Tyrväinen Paula
Opetushallitus

Tyrväinen Paula
Opetushallitus